

Factsheet: NL11_1_1

Amstellandboezem

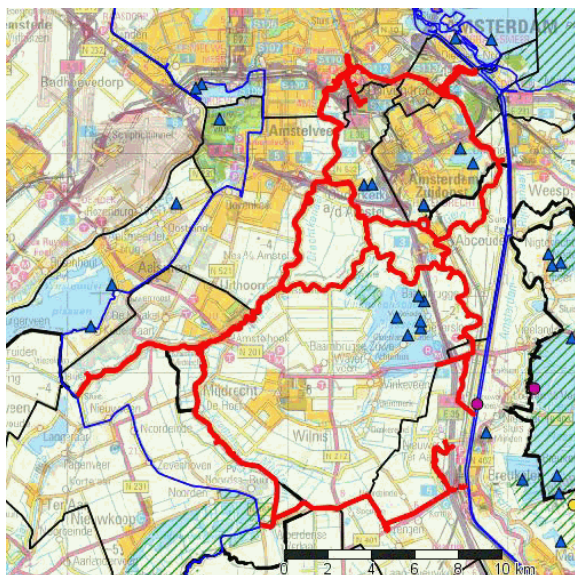
-DISCLAIMER-

De informatie die in deze factsheet wordt weergegeven is bijgewerkt tot en met het moment van het aanmaken van deze factsheet, zoals vermeld in de voettekst. Deze factsheet is een werkversie ten behoeve van eigen gebruik door de waterbeheerder. Hoewel waterbeheerders en Informatiehuis Water alles in het werk gesteld hebben om de meest actuele gegevens in deze factsheet te verwerken, kan niet worden uitgesloten dat de factsheet onjuiste of onvolledige informatie bevat.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Amstellandboezem	Code:	NL11_1_1
Deelstroomgebied:	Rijn West	Type:	M6b (Grote ondiepe kanalen met scheepvaart)
Waterbeheerder:	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Noord-Holland, Provincie Utrecht, Provincie Zuid-Holland		
Gemeenten:	Amstelveen, Amsterdam, De Ronde Venen, Diemen, Nieuwkoop, Ouder-Amstel, Stichtse Vecht, Uithoorn, Woerden		

	KRW Waterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens	Winningen water voor menselijke consumptie:	
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Groot, ondiep kanaal dat vooral bestaat uit oppervlaktewater waarbij de herkomst wisselend is en de stroomrichting gedurende het jaar kan omkeren. Periodiek is er zichtbare stroming, vooral in de buurt van inlaten/gemalen. Vaak is sprake van een belangrijke scheepvaartfunctie, wat ook leidt tot een rechte waterbak (rechthoekig of trapeziumvorm) met abrupte overgangen van land naar water.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen beschermde gebieden vermeld.

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Dit onderdeel beschrijft de significante belastingen op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan op het waterlichaam.

Menselijke activiteiten en effecten

Hoofdgroep	Belasting	Functie	Effect
puntbronnen	rioolwaterzuiveringsinstallaties	Afvalwaterzuivering	belasting met nutriënten
diffuse bronnen	door landbouwgronden	Landbouw	belasting met nutriënten
regulering waterbeweging	ontwatering (veenoxidatie en bodemdaling)	Landbouw	belasting met nutriënten
regulering waterbeweging	wateroverdracht stroomgebieden (wateraanvoer en/of waterafvoer)	Afwatering	belasting met nutriënten
overige belastingen	scheepvaart	Scheepvaart	onvoldoende oeverhabitat

Toelichting belastingen:

De externe belasting met fosfaat is lokaal groter dan de draagkracht van het boezemsysteem (ESF 1) en het lichtklimaat vormt een knelpunt (ESF 2). Daardoor ontwikkelen fytoplankton, de overige waterflora en macrofauna zich onvoldoende.

3. Status, doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft status en doelen van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien:

- de status sterk veranderd of kunstmatig is;
 - de doelen afwijken van doelen die nationaal zijn vastgelegd via het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water.
- Verder wordt hier aangegeven hoe de toestand van het waterlichaam zich verhoudt tot die doelen en de toestand in de periode tot 2021.

Status: Sterk Veranderd

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties				
	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Beperken van scheepvaart in grote kanalen		■			
Flexibel peilbeheer in boezemwateren					■
Verwijderen waterkeringen				■	

Motivering per gebruiksfunctie

Gebruiksfunctie: Scheepvaart, met inbegrip van havenfaciliteiten, of recreatie

Motivering: De beroepsscheepvaart heeft een belangrijke economische functie in Nederland, niet alleen als sector op zichzelf, maar ook omdat veel bedrijfstakken afhankelijk zijn van aanvoer / afvoer van grondstoffen of producten per schip. Slechts een beperkt aantal wateren is toegerust op deze scheepvaartfunctie. Verminderen van de scheepvaart betekent dat het transport, gezien het economisch belang, op andere manieren plaats zal moeten vinden en dat sprake zal zijn van inkomstenderving voor de sector zelf. De alternatieven (meestal vervoer per weg) hebben in verhouding tot de scheepvaart een negatievere invloed op het milieu en leiden tot meer energieverbruik. Daarom wordt het beperken van scheepvaart vanwege deze effecten als schadelijk voor het milieu beschouwd.

Gebruiksfunctie: Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering

Motivering: Het verwijderen van waterkeringen heeft via het mechanisme veiligheid nagenoeg altijd negatieve consequenties op één of meerdere gebruiksfuncties. Omdat het areaal waar schade optreedt bij het verwijderen van de waterkering over het algemeen vele hectaren bedraagt, is het verplaatsen van gebruiksfuncties alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk.

Gebruiksfunctie: Andere even duurzame activiteiten voor menselijke ontwikkeling

Motivering: Door het hanteren van een flexibeler peilbeheer in het boezemwater kunnen in (extreem) natte situaties hogere waterstanden optreden waardoor de kans op overstroming en wateroverlast toe neemt. Een gevolg hiervan is een aanzienlijke schade voor zowel de landbouw als het stedelijk gebied. Omdat het areaal waar schade optreedt door wateroverlast over het algemeen vele hectaren bedraagt, is het verplaatsen van hier gelegen gebruiksfuncties alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk. De scheepvaart vraagt eveneens om een sterk gereguleerd peil. owel een te laag peil (i.v.m. minimale diepte voor bevaarbaarheid) als een te hoog peil (i.v.m. voldoende hoogte voor passeerbaarheid kruisende infrastructuur) leiden ertoe dat de scheepvaart in mogelijkheden wordt beperkt. Het op andere wijze vervoeren van producten is noodzakelijk als de functie scheepvaart niet meer kan worden vervuld. Dit heeft per saldo veelal negatieve effecten voor het milieu.

Beschouwde alternatieven

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- Ja, alternatieven hebben meer negatieve effecten op het milieu

Motivering:

Er zijn geen alternatieven beschikbaar om de functie, waarvoor in het verleden ingrepen in het waterlichaam zijn uitgevoerd, op een andere wijze te bedienen met aanzienlijk minder schade voor het milieu.

Chemie en chemische stoffen ecologie

Normoverschrijding bij beoordeling in rapportagejaar 2014

Chemische toestand stoffen (KRW)	Specifieke verontreinigende stoffen (KRW)

- som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen (sBghiPInP)	- barium (Ba) - kobalt (Co) - koper (Cu) - seleen (Se) - thallium (Tl) - zink (Zn)
--	---

Prognose normoverschrijding toestand 2021

Prioritaire Stoffen (KRW)	
(geen normoverschrijdingen)	

Motivering chemische toestand:

De locatie voor de toestandsmonitoring in dit waterlichaam ligt bovenstrooms van dit waterlichaam in Nieuwegein (Amsterdam-Rijnkanaal). Dit is de hoofdinlaat van water voor dit waterlichaam. De toestand en prognose 2021 zijn dus afhankelijk van ontwikkelingen en maatregelen bovenstrooms, in het hoofdwatersysteem.

Chemische toestand stoffen: Het oordeel van de chemische toestand wordt hier bepaald door één prioritaire stof (som benzo(ghi)peryleen en indeno(1,2,3-cd)pyreen) die niet aan de norm voldoet, maar in 2009 nog geen probleemstof was.

Specifieke verontreinigende stoffen: Na correctie op basis van achtergrondgehalten voldoen kobalt, thallium en zink wel aan de norm (bron: factsheet Amsterdam-Rijnkanaal Noordpand), dit moet nog worden verwerkt op deze factsheet. De stoffen die in 2006 niet aan de norm voldeden, zijn in de Amstellandboezem gemeten en overschrijden de norm niet.

Biologie

	GEP	Toestand 2009	Toestand 2010-2015	Prognose toestand 2021
Beoordeling periode 2009-2015				
Macrofauna (EKR)	≥ 0,60			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,60			
Vis (EKR)	≥ 0,60			
Fytoplankton (EKR)	≥ 0,60			

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,21			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,69			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 300			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	40 - 120			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	≥ 0,66			

Legenda: blauw = zeer goed, groen = goed, geel = matig, oranje = ontoereikend, rood = slecht, leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltyp, hier M6b) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

Motivering ecologische toestand:

Er is sprake van schijnbare achteruitgang door veranderende maatlatten:

Sinds de beoordeling bij de aanvang van de vorige planperiode zijn de maatlatten waarmee de toestand wordt bepaald aangepast. Dit heeft er toe geleid dat er na toetsing met nieuwe maatlatten een slechtere score is bepaald dan bij de eerste beoordeling. Wanneer de actuele meetgegevens worden getoetst aan de oude maatlatten, blijkt de toestand niet te zijn verslechterd.

Een verdere motivering van de ecologische toestand is opgenomen bij de toelichting op de belastingen.

Eindoordeel

<u>Eindoordeel</u>		2009	2010-2015
Chemie	Totaal	 *	
Ecologie	Totaal	 *	
	Biologie	 *	
	Fysische chemie	 *	
	Specifiek verontreinigende stoffen	 *	

Legenda:

- Chemie: blauw = goed/voldoet, rood = niet goed/voldoet niet
- Ecologie: blauw = zeer goed, groen = goed/voldoet, geel = matig, oranje = ontoereikend, rood = slecht/voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel.

Toestand 2010-2015 is gebaseerd op beoordeling met Aquo-kit, rapportagejaar 2014

4. Maatregelen

Hier worden de maatregelen opgesomd die specifiek zijn voor het waterlichaam. Deze maatregelen vormen een aanvulling op de generieke maatregelen die zijn beschreven in het stroomgebiedbeheerplan.

Bij de maatregelen uit de plannen van 2009 is de status aangegeven. Ook andere maatregelen die tot 2015 worden uitgevoerd kunnen worden vermeld.

De nieuwe maatregelen zijn opgedeeld naar periode van uitvoering (2016 - 2021 en na 2021). Verder is aangegeven wanneer een maatregel uitsluitend is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied. De vermelde voortgang per maatregel betreft gegevens die begin 2014 zijn bijgewerkt t/m 31 december 2013.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: Onderzoeken toepassen andere oeverbeschoeiing	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht	
Voortgang: Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting:	Het uitvoeren van een onderzoek naar de mogelijkheden om die delen van de boezem, waar geen ruimte in het profiel is voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers, toch natuurvriendelijk in te richten.
Oorspronkelijke naam: Toepassen ecologisch onderhoud oevers hoofdwaters - fase 1	Omvang: **) km
SGBP omschrijving: uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht	
Voortgang: In uitvoering: 325	Motivering:
Toelichting:	**) in totaal 325 km voor meerdere waterlichamen. Een gebiedsbrede maatregel in alle waterlichamen
Oorspronkelijke naam: Vispasseerbaar maken sluizen, gemalen en stuwen - fase 1	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht	
Voortgang: Planvoorbereiding: 2 In uitvoering: 7 Uitgevoerd: 4 Gefaseerd: 1	Motivering: Op verzoek van RWS is de aanpak van de Stenen Beer uitgesteld tot na 2015.
Toelichting:	**) in totaal 7 stuks voor meerdere waterlichamen. Het gaat om het vispasseerbaar maken van kunstwerken bij: 1 de Noorder IJplas (Noorder IJplas) 2 de Ipenslotersluis en Diemerdammersluis (Amstellandboezem) 3 de zeesluis Muiden (Vecht), 4 de inlaat Stenen Beer (Vaarten Vechtstreek) 5 het Gemaal HAP (Hollands Ankeveense plassen), 6 het gemaal Kortenhoef of sluis het Hemeltje (Kortenhoefse plassen) als ook om 7 het opheffen van vismigratieobstakels naar de Ouderkerkerplas (Ouderkerkerplas).
Oorspronkelijke naam: Onderzoeken financiële haalbaarheid "voorwaardelijk getemporeerde maatregelen"	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht	
Voortgang: Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Een gebiedsbreed onderzoek voor alle waterlichamen

Oorspronkelijke naam: Onderzoeken gebiedsbrede maatregelen - fase 1		Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht		
Voortgang: Uitgevoerd: 4	stuks	Motivering:
Toelichting: **) in totaal 4 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Het gaat om het uitvoeren van de volgende deelonderzoeken: - Onderzoeken methode exotenbestrijding i.s.m. andere waterbeheerders, - Onderzoeken stikstofbelasting AGV op boezem rijkswateren - afwenteling, - Onderzoeken "Boeren als waterbeheerders", - Onderzoeken invloed inlaat IJmeerwater		
Oorspronkelijke naam: Onderzoeken gebiedsbrede maatregelen - fase 2		Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht		
Voortgang: Uitgevoerd: 2	stuks	Motivering:
Toelichting: **) in totaal 2 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Het gaat om het uitvoeren van de volgende deelonderzoeken: - Onderzoeken mogelijkheden flexibel peilbeheer in veenweidegebied ("waarheen met het veen?") - Onderzoeken toestand (veen)bodem o.a. onder invloed van nitraatbelasting		
Oorspronkelijke naam: Ontwikkelen Volg- en StuurSysteem		Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: overige instrumentele maatregelen		
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht		
Voortgang: Uitgevoerd: 1	stuks	Motivering:
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Een gebiedsbreed project voor alle waterlichamen		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam: Meeliften om luwe zones te creëren tbv vegetatie ontwikkeling	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Noord-Holland	
Andere richtlijn:	
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: Beperken belasting glastuinbouw	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: financiële maatregelen	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Deze maatregel wordt genomen in waterlichaam Vaarten Westeramstel, maar heeft ook positief effect voor de Amstellandboezem.	

Oorspronkelijke naam: Maatregelen landbouw om nutriëntenbelasting op de waterlichamen te beperken	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: overige instrumentele maatregelen	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Deze maatregel wordt uitgevoerd in meerdere waterlichamen: Amstellandboezem, Vaarten Ronde Hoep, Vaarten Groot Mijdrecht, Vaarten Westeramstel, Vaarten Ronde Venen, Vaarten Zevenhoven, Tussenboezem Vinkeveen a, Tussenboezem Vinkeveen b, Vinkeveense Plassen, Vecht, Vaarten Vechtstreek, Stichts nkeveense Plassen, Kortenhoefse Plassen, Spiegelplas, Wijde Blik, Loosdrechtse Plassen, Ster en Zodden, Molenpolder en Tienhoven	

Oorspronkelijke naam: Omleiden / scheiden waterstromen Amstellandboezem	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: aanpassen inlaat / doorspoelen / scheiden water	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht	
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Voorheen: Aanleggen schoonwaterkering Kromme Mijdrecht. Deze maatregel wordt genomen in de Amstellandboezem, maar heeft ook positief effect voor Vaarten Zevenhoven en Tussenboezem Vinkeveen a en b.	

Oorspronkelijke naam: Vispasseerbaar maken van sluizen, gemalen en stuwen - fase 2	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht	
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 4 stuks voor meerdere waterlichamen.	

Oorspronkelijke naam: Ecologische onderhoud oevers hoofdwaters - fase 2	Omvang: **) km
SGBP omschrijving: uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht	
Andere richtlijn:	
Toelichting: **) in totaal 325 km voor het beheergebied waterbeheerder.	

Oorspronkelijke naam: Onderzoek achterblijven herstel vispopulaties	Omvang: **) stuks
SGBP omschrijving: uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht	

Andere richtlijn:	
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder.

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek achterblijvende soortendiversiteit waterflora (planten)	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder.		

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek woekeren waterplanten in vaarten en sloten	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder.		

Oorspronkelijke naam:	Volgen en sturen	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	overige beheermaatregelen		
Initiatiefnemer:	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder.		

Toelichting:

Zie de toelichting op de belastingen eerder in deze factsheet. De extra KRW-maatregelen zijn gericht op het verminderen van de belasting met nutriënten door bronnen aan te pakken en waterstromen te scheiden.

5. Toepassing uitzonderingen

De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motivatie dient hier te worden gegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Status, doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Technisch onhaalbaar	Macrofauna-kwaliteit, stikstof totaal, Overige waterflora, Doorzicht

Motivering per motiveringsgrond

<u>Technisch onhaalbaar</u> Maatregelen zijn vermoedelijk effectief, maar voordat deze in de praktijk worden toegepast moet de effectiviteit of toepasbaarheid daarvan in de desbetreffende situatie nader worden onderzocht, of moet de ervaring van pilotprojecten worden afgewacht.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.